106. MEKTUP

١٠٦ ﴿ اَلْمَكْتُوبُ السَّادسُ وَالْمائَةُ : الَى مُحَمَّد صَادق اَلْكَشْميرىّ فى بَيَان اَنَّ مَحَبَّةَ هَذه الطَّائفَة الْمُتَفَرّعَةَ عَلَى مَعْرفَتهمْ منْ اَجَلّ نعَم الله جَلَّ شَأْنُهُ ﴾

قَدْ وَصَلَ الْمَكْتُوبُ الْمَرْغُوبُ الْمُنْبِئُ عَنْ فَرْط الْمَحَبَّة وَكَمَال الْمَوَدَّة لله سُبْحَانَهُ الْمنَّةُ عَلَى ذَلكَ فَانَّ مَحَبَّةَ هَذه الطَّائفَة الَّتى هىَ مُتَفَرّعَةٌ عَلَى مَعْرفَتهمْ منْ أَجَلّ نعَم الله سُبْحَانَهُ وَيَاسَعَادَةَ مَنْ يَتَشَرَّفُ بهَا قَالَ شَيْخُ الاسْلاَم الْهَرَوىُّ قُدّسَ سرُّهُ الَهى مَاهَذَا الَّذى جَعَلْتَ اَوْليَاءَكَ عَلَى وَجْه مَنْ عَرَفَهُمْ وَجَدَكَ وَمَا لَمْ يَجدْكَ لَمْ يَعْرفْهُمْ وَبُغْضُ هَذه الطَّائفَة سَمٌّ قَاتلٌ وَالطَّعْنُ فيهمْ مُوجبٌ للْحرْمَان الاَبَدىّ نَجَّانَا اللهُ سُبْحَانَهُ وَاِيَّاكُمْ منْ هَذَا الابْتلاَء وَقَالَ شَيْخُ الاسْلاَم اَيْضًا الَهى كُلُّ مَنْ اَرَدْتَ سُقُوطَهُ فَاسْقطْهُ عَلَيْنَا يَعْنى اَوْقعْهُ بغيبَتنَا وَملاَمَتنَا﴿شعْرٌ﴾:

مَنْ لَمْ يُعنْهُ مُهَيْمنٌ وَخَوَاصُّهُ * اَلاَمْرُ فى خَطَرٍ وَلَوْ هُوَ منْ مَلَك

وَهَذه الانَابَةُ الَّتى اَنْعَمَ اللهُ عَلَيْكَ بتَجْديدهَا يَنْبَغى لَكَ اَنْ تَعْتَقدَهَا نعْمَةً عَظيمَةً وَاَنْ تَسْئَلَ اللهَ سُبْحَانَهُ الاسْتقَامَةَ عَلَيْهَا وَالسَّلاَمُ عَلَى مَن اتَّبَعَ الْهُدَى وَالْتَزَمَ مُتَابَعَةَ الْمُصْطَفَى عَلَيْه وَعَلَى آله الصَّلَوَاتُ وَالتَّسْليمَاتُ .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Muhammed Sâdık el-Keşmîrî'ye[130] yazılmış olup bu tâifeyi tanıma sonucunda ortaya çıkan sevginin Allah'ın nimetlerinin en büyüğü olduğunu açıklamaktadır.

Tam bir muhabbet ve sevgi nişânesi olan, beklenen mektubunuz ulaştı. Bunun için Allah Subhânehû'ya şükranlarımı sunarım. Çünkü bu

[130] Muhammed Sâdık Keşmîrî: Keşmir'lidir. İmâm-ı Rabbânî bu zata yedi mektup yazmıştır.

tâifeyi tanıma sonucunda ortaya çıkan sevgi Allah'ın nimetlerinin en güzelidir. Bu nimetle şereflenmek ne büyük saadettir. Şeyhülislâm Heravî[131] (Kuddise sirruhû) demiştir ki: *"İlâhî! velî kullarını nasıl bir yön üzere yarattın ki; onları tanıyan seni bulur, seni bulamayan ise onları tanımaz."*[132]

Bu tâifeye buğzetmek öldürücü bir zehirdir ve onlara dil uzatmak ebedî nasipsizliğe sebep olur. Allah Subhânehû bizi ve sizi bu tür bir belaya dûçar olmaktan kurtarsın.

Şeyhülislâm yine demiştir ki: *"Rabbim kimi düşürmek (alçaltıp perişan etmek) istersen, onu üzerimize düşür. Yani gıybetimizi yapmaya ve bizi ayıplamaya düşür."*

"Allah ve has kulları yardım etmezse birine,
Kral bile olsa işi tehlikededir" (Şiir)

Allah Te'âlâ'nın yenilemekle seni nimetlendirdiği bu ders alma (intisâb) işinin büyük bir nimet olduğuna itikat etmelisin ve Allah Subhânehû'dan bu intisâb üzerinde istikâmet dilemelisin.

Selam hidâyete tâbi olana ve Mustafa'nın (Sallâllahu Aleyhi ve Sellem) yoluna sımsıkı sarılana olsun.

---

131 Ebû İsmâil Abdullah b. Muhammed b. Alî el-Ensârî el-Heravî (ö. 481/1089). 2 Şâban 396'da (4 Mayıs 1006) Herat'da doğdu ve burada yaşadı. "Pir-i Herât, Şeyhülislâm, Şeyhü'l-Horasân, Nâsiru's-Sünne, Zeynü'l-Ulemâ" gibi unvanlarla anılır. Tasavvuf ve hadiste derinleşmiş olan Heravî Mutezile ve Eş'ariye karşıtı olmakla dikkat çekmiştir... Hatta sırf Eş'arî olduğu için ünlü Mutasavvıf Abdulkerîm el-Kuşeyrînin meclisine girmeyi reddetmiştir. Müteşabih ayetlerei tevil edenlere şiddetle karşı çımıştır. Ahmed b. Hanbel'in itikâdî görüşlerinin hararetli bir savunucusu idi. Bir çok şeyhin yanısıra hac yolundayken Ebû'l-Hasan el-Harakânî'nin de müridi oldu. Menâzilu's-Sâirîn adlı kitabı çok meşhurdur (T.D.V. İslâm Ansiklopedisi XVII/22-227).

132 Herevî'nin dua ve nünâcâtları Keşfu'l-Esrâr ve Tabakâtu's-Sûfiyye gibi eserlerinden derlenerek çeşitli adlar altında yayınlanmıştır. En son ve en geniş neşirleri Muhammed Âsaf Fikret (Kâbil 1976), Hâmid Rabbânî (Tahran) ve Sebzali Alîpenah (Tahran 1989) tarafından gerçekleştirilmiştir. Herevî'nin münâcâtlarını *The Invocations of Shaikh Abdullah Ansârî* adıyla Sir Jogendra Sing (London 1939), *Munâjât: The Intimate Prayers of Khwâjah 'Abd Allah Ansârî* adıyla L. Morris ve R. Sarfeh (Newyork 1975) ingilizceye çevirmişlerdir.

KELİME ANLAMI

106. < : اَلْمَكْتُوبُ السَّادِسُ وَالْمِائَةُ Yüz altıncı mektup اِلَى مُحَمَّدْ صَادِقْ اَلْكَشْمِيرِىِّ Muhammed Sâdık Keşmirî'ye yazılmıştır *(Neyle alâkalıdır?)* فِى بَيَانِ Şunun beyanıyla alâkalıdır اَنَّ مَحَبَّةَ هٰذِهِ الطَّائِفَةِ Şüphesiz bu tâifeye muhabbet beslemek *(Öyle muhabbet ki;)* اَلْمُتَفَرِّعَةَ عَلَى مَعْرِفَتِهِمْ onları tanıma sonucu doğan *(Nedir onlara muhabbet beslemek?)* مِنْ اَجَلِّ نِعَمِ اللهِ جَلَّ شَأْنُهُ Yüce Allah'ın nîmetlerinin en büyüklerindendir >

قَدْ وَصَلَ Muhakkak ulaştı *(Ne?)* اَلْمَكْتُوبُ الْمَرْغُوبُ Beklenen mektup *(Öyle mektup ki;)* اَلْمُنْبِئُ Haber veren *(Nedeni?)* عَنْ فَرْطِ الْمَحَبَّةِ Aşırı muhabbet وَكَمَالِ الْمَوَدَّةِ Ve tam sevgiden لِلّٰهِ سُبْحَانَهُ Allah Sübhânehû'ye aittir *(Ne?)* اَلْمِنَّةُ عَلَى ذٰلِكَ Bundan ötürü şükran فَاِنَّ مَحَبَّةَ هٰذِهِ الطَّائِفَةِ Zira bu tâifeye muhabbet göstermek اَلَّتِى Ki هِىَ مُتَفَرِّعَةٌ O muhabbet doğmaktadır *(Ne üzerine?)* عَلَى مَعْرِفَتِهِمْ onları tanıma üzerine *(Nedir bunlara muhabbet göstermek?)* مِنْ أَجَلِّ نِعَمِ اللهِ سُبْحَانَهُ Allah Sübhânehû'nün nîmetlerinin en büyüklerindendir وَيَاسَعَادَةَ مَنْ Ne mutlu o kişiye ki; يَتَشَرَّفُ بِهَا O nîmetle şerefleniyor قَالَ شَيْخُ الْاِسْلَامِ الْهَرَوِىُّ Şeyh'ül İslam Herevî dedi ki; قُدِّسَ سِرُّهُ Sırrı mukaddes olsun اِلٰهِى "Ey Allah'ım! مَاهٰذَا الَّذِى Bu ne hikmettir ki; جَعَلْتَ Sen kıldın *(Kimleri?)* اَوْلِيَاءَكَ Dostlarını *(Nasıl?)* عَلَى وَجْهٍ O durumda ki; مَنْ عَرَفَهُمْ Kim onları bilirse وَجَدَكَ Seni bulur وَمَا لَمْ يَجِدْكَ Kim seni bulamazsa لَمْ يَعْرِفْهُمْ Onları bilemez" وَبُغْضُ هٰذِهِ الطَّائِفَةِ Bu tâifeye karşı buğuz *(Nedir?)* سَمٌّ قَاتِلٌ Öldürücü zehirdir وَالطَّعْنُ فِيهِمْ Onlar hakkında kötü dil kullanmak *(Nedir?)* مُوجِبٌ Gerektiricidir *(Neyi?)* لِلْحِرْمَانِ الْاَبَدِىِّ Ebedî nasipsizliği نَجَّانَا اللهُ سُبْحَانَهُ وَاِيَّاكُمْ Allah Sübhânehû, bizi ve sizi kurtarsın *(Neden?)* مِنْ هٰذَا الْاِبْتِلَاءِ Bu belaya dûçar olmaktan وَقَالَ شَيْخُ الْاِسْلَامِ Şeyh'ül İslam dedi: اَيْضًا Yine اِلٰهِى "Ey Allah'ım! كُلُّ مَنْ Her kim ki; اَرَدْتَ سُقُوطَهُ Onun yıkılmasını diliyorsun

فَاسْقِطْهُ عَلَيْنَا Onu üzerimize düşür يَعْنِى اَوْقِعْهُ Yani onu sok *(Hangi durumaı)* بِغِيبَتِنَا Gıybetimizi yapacak وَملاَمَتِنَا Ve bizi ayıplayacak duruma ﴿شِعْرٌ﴾ :Şiir:

مَنْ لَمْ يُعِنْهُ Bir kimseye yardım etmese *(Kimi)* مُهَيْمِنٌ وَخَوَاصُّهُ Allah (c.c.) ve has kulları اَلاَمْرُ İş *(Nedir)* فِى خَطَرٍ Tehlikededir وَلَوْ هُوَ مِنْ مَلَكٍ O melek olsa bile

وَهَذِهِ الاِنَابَةُ Bu Allah dostlarına bağlanma hali اَلَّتِى Öyle bağlanma ki; اَنْعَمَ اللهُ عَلَيْكَ Allâh-u Teâla, seni nîmetlendirdi *(Neyle)* بِتَجْدِيدِهَا O bağlılığı yenilemekle يَنْبَغِى لَكَ Sana gerekir *(Ne)* اَنْ تَعْتَقِدَهَا Onun olduğuna inanman *(Ne olduğuna)* نِعْمَةً عَظِيمَةً Büyük bir nîmet وَاَنْ تَسْئَلَ Ve dilemen gerek *(Kimden)* اَللهَ سُبْحَانَهُ Allah Sübhânehû'den *(Ne dilemen)* اَلاِسْتِقَامَةَ عَلَيْهَا Bu hal üzere istikâmet وَالسَّلاَمُ Selam عَلَى مَنْ O kişiye olsun ki; اِتَّبَعَ الْهُدَى Hidâyete tâbi olmuştur وَالْتَزَمَ Ve sımsıkı sarılmıştır *(Neye)* مُتَابَعَةَ الْمُصْطَفَى Hz. Mustafa'ya ittibaya عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ Onun ve ehlinin üzerine olsun *(Ne)* اَلصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ Salâtlar ve selamlar

